Ασκητές μέσα στον κόσμο Β’: Πατήρ Δημήτριος Παπαδημητρίου

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 12 Οκτωβρίου, 2023

Ο παπα-Δημήτριος γεννήθηκε στην Αραδίπου της Κύπρου το έτος 1890 από τον Νικόλαο και την Άννα. Είχε και άλλες δύο αδελφές. Ο πατέρας του εκοιμήθη, και ο Δημήτρης ωρφάνεψε από πολύ μικρός. Η ευλαβής και εργατική μητέρα του τον έστειλε στο σχολείο να μάθη γράμματα. Σε ηλικία 10 ετών του συνέβη ένα περιστατικό το οποίο σημάδεψε και επηρέασε όλη την ζωή του. Έβοσκε αγελάδες και ξαφνικά μία απ’ αυτές αγρίεψε και άρχισε να τρέχη χωρίς κάποια αφορμή, ίσως και από δαιμονική ενέργεια. Ο μικρός Δημήτριος για να την συγκρατήση άρπαξε το σχοινί που ήταν δεμένη και προσπαθούσε να την κρατήση. Όμως αυτήν τον παρέσυρε και τον έρριξε μέσα σ’ ένα πηγάδι με νερό. Ο μικρός βλέποντας τον κίνδυνο να πνιγή ζητούσε βοήθεια. Αλλά ποιος να τον ακούση και να τον βγάλη από το πηγάδι; Τότε, ξαφνικά στο βάθος του πηγαδιού εμφανίζεται ο άγιος Νικόλαος, ο οποίος τον ευλόγησε. Ένιωσε τότε τα νερά του πηγαδιού να ανεβαίνουν ως την επιφάνεια της γης μέχρι που ξεχείλισαν, ανεβάζοντας συγχρόνως και τον μικρό Δημήτριο, ο οποίος πλέον βγήκε εύκολα από το πηγάδι. Πάτησε στη γη και είδε τα νερά πάλι να κατεβαίνουν. Τότε ο άγιος Νικόλαος τον ευλόγησε και πάλι και του είπε: «Πρόσεχε την ζωή σου γιατί θα γίνεις ιερέας», και αμέσως εξαφανίστηκε.

Αυτό το γεγονός τον συγκλόνισε και έλαβε υπ’ όψη του όσα του είπε ο άγιος Νικόλαος. Είχε ζήλο για την πνευματική ζωή, πήγαινε συχνά στην Εκκλησία και καλλιεργούσε την κλίση του για την ιερωσύνη. Από 12 ετών πήγε στο μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου Κοντού και για τρία χρόνια βοηθούσε τον ιερομόναχο Λαυρέντιο. Εκεί έμαθε βυζαντινή μουσική. Όταν επέστρεψε στο χωριό του, έψαλλε στην Εκκλησία. Τον ζήτησαν για ψάλτη και στο γειτονικό χωριό Αβδελλερό. Στις μεγάλες γιορτές, αφού τελείωνε τις αγροτικές του εργασίες, πήγαινε με τα πόδια για να ψάλλη στον Εσπερινό, και το πρωΐ στη Λειτουργία. Η απόσταση ήταν δέκα χιλιόμετρα περίπου, αλλά με χαρά και αγόγγυστα την διήνυε και μάλιστα έλεγε χαριτολογώντας ότι μετρούσε τα πόσα βήματα έκανε. Βοηθούσε την μητέρα του στις γεωργικές εργασίες, αλλά του άρεσε και η μελέτη. Είχε ισχυρή μνήμη και ότι διάβαζε το αποτύπωνε.

Κάποτε συγχωριανοί του, βλέποντάς τον να είναι πάντα ειρηνικός και να μη θυμώνη ποτέ με κανέναν και για κανένα λόγο, απεφάσισαν να τον δοκιμάσουν και να τον

πειράξουν, να δουν αν θα οργισθή. Αυτοί εργάζονταν στην κατασκευή ενός δρόμου, απ' όπου περνούσε ο Δημήτρης με τα βόδια πηγαίνοντας στο χωράφι για να οργώση. Ένας απ' αυτούς στάθηκε μπροστά και δεν άφηνε τα βόδια να περάσουν. Δεν οργίστηκε, δεν είπε τίποτε και γύρισε σπίτι του. Όταν τον ρώτησαν πως τα κατάφερε να μην οργισθή και να μη μιλήση, απάντησε: «Σκεφτόμουν ότι δεν αξίζει τον κόπο ο άνθρωπος να χάνη την ειρήνη του για πρόσκαιρα και εφήμερα. Σκέφτηκα ακόμη ότι μπροστά μου αντί για άνθρωπο είχα μία παλιουριά» (ακανθώδης θάμνος).

Όταν ήρθε σε ώριμη ηλικία, ενυμφεύθη την Παρασκευή και απέκτησε δύο γυιούς, εκ των οποίων ο Νικόλαος αργότερα χειροτονήθηκε ιερέας. Οι συγχωριανοί του αναγνωρίζοντας την κλίση του και την αρετή του παρακάλεσαν τον Επίσκοπο να χειροτονήση τον Δημήτριο ιερέα για την ενορία τους. Τους ρώτησε αν είναι σύμφωνο όλο το χωριό και του απάντησαν: «Δεν έχει άλλον καλύτερο». Ο Δεσπότης συμφώνησε και είπε να πάη ένα χρόνο στο Ιεροδιδασκαλείο, γιατί ήταν αγράμματος. Οι συγχωριανοί του επέμεναν να τον εξετάση. Τον κάλεσε, μίλησαν, τον ρώτησε πολλά θεολογικά και για το τυπικό και εξεπλάγη από τις θεολογικές του γνώσεις και το σεμνό ήθος του. Είπε: «Ο Δημήτριος είναι περισσότερο θεολογικά κατηρτισμένος από εμάς!». Έτσι τον εχειροτόνησε διάκο, μετά ιερέα και τον ετοποθέτησε εφημέριο στο ναό του χωριού του, του Αποστόλου Λουκά. Ως ιερέας θυμόταν ακόμη και τις ημερομηνίες που βαπτίσθηκε και παντρεύτηκε ο κάθε ενορίτης του. Δεν εχρειάζοντο βιβλία. Τον βοηθούσε η μνήμη του, αλλά και το ενδιαφέρον που είχε για το ποίμνιό του.

Διεκρίνετο πάντα για την ταπείνωσή του, την αδιατάραχη ειρήνη και την ελεημοσύνη του. Κάποια μέρα, ενώ ο παπα-Δημήτρης καθόταν στην αυλή του σπιτιού του, πέρασε κάποιος συγχωριανός του που πουλούσε προσανάμματα, ξύλα λεπτά, δηλαδή, με τα οποία καίνε τους φούρνους για να ψήσουν το ψωμί. Ήταν φτωχός και όλη την ημέρα δεν είχε πουλήσει τίποτε. Ήταν περίλυπος γιατί θα γύριζε χωρίς χρήματα το βράδυ στο σπίτι του και δεν θα είχε να αγοράσει ψωμί για την πολυμελή οικογένειά του. Όταν ρώτησε τον παπα-Δημήτρη αν θέλη να αγοράση ξύλα, αυτός του είπε ότι θέλει και ξεφόρτωσε όλο το φορτίο του. Δεν είχε βέβαια ανάγκη από ξύλα, γιατί η αποθήκη του ήταν γεμάτη, το έκανε για να βοηθήση τον άνθρωπο. Η παπαδιά άρχισε να γογγύζη και να του κάνει παρατηρήσεις γιατί αγόρασε πράγματα που δεν τα εχρειάζοντο και πέταξε τα χρήματα που εκείνη την περίοδο τα είχαν ανάγκη. Ο παπά-Δημήτρης ειρηνικός και ατάραχος της είπε: «Έχει ο Θεός. Βοηθήσαμε ένα φτωχό άνθρωπο και η πρόνοια του Θεού θα μας το αποδώσει τετραπλούν». Δεν πέρασε λίγη ώρα και ήρθε κάποιος ενορίτης καλώντας τον να του κάνη κάποιο Μυστήριο. Στο τέλος του έδωσε ένα σεβαστό χρηματικό ποσό, ακριβώς τετραπλάσια από όσα έδωσε στον φτωχό. Είπε τότε στην πρεσβυτέρα του: «Είδες όταν εμπιστεύεσαι την ζωή σου στον Θεόν; Να μη μιλάς ποτέ σαν την γυναίκα του Ιώβ».

Όλοι στο χωριό τον παπα-Δημήτρη τον εσέβοντο για την αρετή και τον ιερατικό του

ζήλο. Τα παιδιά του χωριού όταν τον έβλεπαν, έτρεχαν να του φιλήσουν το χέρι, να πάρουν την ευχή του. Κάποιοι έλεγαν στα παιδιά να μην ενοχλούν και κουράζουν τον ιερέα. Και αυτός απαντούσε Ευαγγελικά: «*Άφετε τα παιδία και μη κωλύετε αυτά ελθείν προς με. Των γαρ τοιούτων εστίν η βασιλεία των ουρανών*» (Ματθ. 19, 14), και έδινε την ευλογία του.

Κάποια φορά στο σπίτι του έγινε μια παρεξήγηση που ωδηγούσε σε σύγκρουση. Για να την αποφύγη ο ειρηνικός παπα-Δημήτρης πήρε μία νάϋλον σακκούλα, σκεπάστηκε επειδή εκείνη την ώρα έβρεχε πολύ και βγήκε έξω. Μετά από αρκετή ώρα παραμονής στην βροχή ρώτησε αν τελείωσε μέσα η «καταιγίδα» για να μπη. Έτσι με το τέχνασμα αυτό διεφύλαξε την ειρηνική του κατάσταση.

Είχε ακρίβεια στην ζωή του και πρόσεχε την συνείδησή του. Κάποτε έγινε μία παρεξήγηση με έναν επίτροπο. Ο επίτροπος για να εκδικηθή τον παπα-Δημήτρη πήγε και τον κατηγόρησε στον Επίσκοπο. Αυτός κάλεσε τον ιερέα και θεωρώντας τον αίτιο, του είπε να βρη πρώτα τον επίτροπο και να του ζητήση συγχώρηση, αλλοιώς να μην λειτουργήση. Ο παππούλης κάνοντας υπακοή, έψαξε τον επίτροπο αλλά εκείνος εξαφανίστηκε, θέλοντας μ’ αυτόν τον τρόπο να τον εκδικηθή για να μην λειτουργήση, διότι ήξερε ότι αυτό θα του στοιχίσει. Ο παπα-Δημήτρης πήγε την Κυριακή στην Εκκλησία, έκανε τον Όρθρο και διέκοψε. Ζήτησε συγχώρηση από όλους και εξήγησε τους λόγους που δεν θα μπορούσε να λειτουργήση. Οι πιστοί αντέδρασαν, πήραν το μέρος του και έψαχναν να βρουν τον επίτροπο.

Αγαπούσε πολύ την λειτουργική ζωή. Συμμετείχε έντονα στην θεία Λειτουργία και αυτό το έδειχναν οι κινήσεις του και η όλη συμπεριφορά του κατά την τέλεση του φρικτού Μυστηρίου. Ιδιαιτέρως όταν έλεγε το «Άνω σχώμεν τας καρδίας», και ύψωνε τα χέρια του, έβλεπαν έναν λειτουργό μεταρσιωμένο να ξεκολά από την γη και να επικοινωνή με τα ουράνια.

Ήταν άνθρωπος θυσίας. Δεν υπολόγιζε κόπους για να τρέξη να βοηθήση πονεμένους και να παρηγορήση πενθούντες και θλιμμένους. Ως καλός ποιμένας φρόντιζε για την ποίμνη του θέτοντας σε κίνδυνο ακόμη και τη ζωή του. Την περίοδο της Τουρκικής ανταρσίας στην Κύπρο, στα μικτά χωριά εδυσκολεύοντο οι ιερείς να τελούν τα ιερατικά τους καθήκοντα. Οι ιερείς και οι δάσκαλοι ήταν στόχος των Τούρκων για το εθνωφελές έργο που επιτελούσαν.

Ο παπα-Δημήτρης όλη αυτή την ταραγμένη περίοδο με αυτοθυσία εξυπηρετούσε τους πιστούς της περιοχής, αψηφώντας τους κινδύνους. Τον αγαπούσαν ακόμη και οι Τούρκοι. Είχε φίλο ένα Χότζα και όταν τον επισκέφθηκε στο Τουρκικό σχολείο, οι μικρές Τουρκάλες μαθήτριες του πρόσφεραν λουλούδια και ο Χότζας χρυσόμηλα.

Αργότερα που του απαγόρευσαν να λειτουργή, εξ’ αιτίας κάποιων μνησικάκων,

λυπήθηκε πολύ, και αυτή η αποχή από την θεία Λειτουργία συνετέλεσε στην πιο γρήγορη αναχώρηση από αυτήν την ζωή.

Όταν τέλεσε την τελευταία του Λειτουργία πριν από το επιτίμιο της αργίας, ανέφερε στους πιστούς ότι αυτή είναι η τελευταία Λειτουργία. Όλοι απορούσαν και εστενοχωρούντο. Ήταν εκείνη η Λειτουργία η πιο μεγαλοπρεπής και η πιο κατανυκτική. Ενώ είχε ένα φυσικό ελάττωμα στην φωνή του, τότε τα είπε όλα καθαρά. Στο τέλος όλο το εκκλησίασμα πέρασαν και πήραν την ευχή του δακρυσμένοι.

Αφού τελείωσε το επιτίμιο άρχισε πάλι να λειτουργή με ζήλο και επιτελούσε αόκνως τα ιερατικά του καθήκοντα. Ενώ είχε συνταξιοδοτηθή, αυτός ήθελε να λειτουργή και έκανε Εφημέριος στους Τρούλους για εννιά χρόνια. Όταν πλέον έφθασε τα 81 έτη και στερημένος την τέλεση της θείας Λειτουργίας που του έδινε ζωή και δυνάμεις, έπεσε στο κρεββάτι βαρειά άρρωστος. Υπέφερε από διάφορες ασθένειες, αλλά «*πάντα ίσχυε εν τω ενδυναμούντι αυτόν Χριστώ*» (Φιλιπ. 4, 13).

Ο γυιός του, κατανοώντας ότι επίκειται η αναχώρησή του, ειδοποίησε τον αδελφό του που ζούσε στην Αγγλία να έρθη στην Κύπρο για να προλάβη να πάρη την ευχή του πατέρα τους. Αυτό δεν το ανακοίνωσε στον παπα-Δημήτρη. Και κάποια μέρα είπε ο παπα-Δημήτρης στην παπαδιά να πάη ν’ ανοίξη την πόρτα γιατί ήρθε ο γυιός τους από την Αγγλία. Αυτή στην αρχή δεν πίστεψε γιατί νόμιζε ότι είχε παραισθήσεις από την ασθένειά του. Όμως στην επιμονή του παπα-Δημήτρη, πήγε, άνοιξε και βλέπει έκπληκτη τον γυιό τους να ετοιμάζεται να χτυπήση την πόρτα.

Ύστερα από λίγες ημέρες εκοιμήθη ειρηνικά, όπως ειρηνική ήταν όλη η ζωή του, στις 14 Μαρτίου το έτος 1971, σε ηλικία 81 ετών.

Την ευχή του να έχουμε. Αμήν.

(“Ασκητές μέσα στον κόσμο, τόμος Β΄“, έκδοση Ιερού Ησυχαστηρίου «Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος», Μεταμόρφωσης Χαλκιδικής, 2012)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: agiosgeorgioskorydallou.gr*)*